

# **Etiologia zachowań przestępczych dzieci i młodzieży**

Liczba stron: 82

Nazwa Szkoły Wyższej: Olsztyńska Szkoła Wyższa w Olsztynie

Rodzaj pracy: licencjacka

Rok oddania: 2001

Zawartość pracy:

SPIS TREŚCI

WSTĘP

ROZDZIAŁ I. PRZESTĘPCZOŚĆ NIELETNICH W ŚWIELE LITERATURY NAUKOWEJ

1. POJĘCIE PRZESTĘPCZOŚCI NIELETNICH
2. SKALA ZAGROŻENIA PRZESTĘPCZOŚCIĄ NIELETNICH W POLSCE
3. UWARUNKOWANIA PRZESTĘPCZOŚCI NIELETNICH
  - 3.1. CZYNNIKI BIOPSYCHICZNE
  - 3.2. UWARUNKOWANIA RODZINNE
  - 3.3. CZYNNIKI SPOŁECZNE
    - 3.3.1. SZKOŁA
    - 3.3.2. GRUPA RÓWIEŚNICZA
    - 3.3.3. PODKULTURY PRZESTĘPCZE
4. SPOŁECZNE POSTRZEGANIE I PROFILAKTYKA PRZESTĘPCZOŚCI NIELETNICH
  - 4.1. REAKCJA I ZADANIA SZKOŁY
  - 4.2. FUNKCJE POLICJI I WARUNKI ICH SKUTECZNEJ REALIZACJI
  - 4.3. ODDZIAŁYWANIA PROWADZONE W ŚRODOWISKU LOKALNYM

ROZDZIAŁ II. METODOLOGIA BADAŃ WŁASNYCH

1. CEL I PRZEDMIOT PRACY
2. PROBLEMY BADAWCZE; GŁÓWNY I SZCZEGÓŁOWE
3. HIPOTEZY I ZMIENNE

4. METODY, TECHNIKI I NARZĘDZIA BADAWCZE

5. ORGANIZACJA I TEREN BADAŃ

ROZDZIAŁ III. ANALIZA WYNIKÓW BADAŃ WŁASNYCH

1. RODZINA A ZACHOWANIA PRZESTĘPCZE DZIECI I MŁODZIEŻY

2. CZYNNIKI SZKOLNE WPŁYWAJĄCE NA POWSTANIE PRZESTĘPCZOŚCI NIELETNICH

3. WPŁYW GRUPY RÓWIEŚNICZEJ

4. PRZYNALEŻNOŚĆ DO PODKULTUR MŁODZIEŻOWYCH JAKO CZYNNIK WPŁYWAJĄCY NA POWSTANIE ZACHOWAŃ PRZESTĘPCZYCH U DZIECI I MŁODZIEŻY

5. PROGRAMY PREWENCYJNE PROWADZONE PRZEZ POLICJĘ W OLSZTYNIE

6. DZIAŁANIA POLICYJNE ZMIERZAJĄCE DO OGRANICZENIA PRZESTĘPCZOŚCI NIELETNICH

PODSUMOWANIE I WNIOSKI

BIBLIOGRAFIA

ANEKSY

## WSTĘP

Przestępczość nieletnich jest obecnie poważnym problemem na całym świecie. Stanowi też przedmiot wielu badań naukowych, prowadzonych również w Polsce. Celem tych dociekań jest wykrycie przyczyn rosnącego i coraz bardziej niepokojącego zjawiska przestępczości, a w konsekwencji – opracowanie podstaw teoretycznych i praktycznych, na których mogłaby się oprzeć działalność zwalczająca przestępczość, jak również działalność zapobiegająca jej powstawaniu<sup>1</sup>.

Problem przestępczości nieletnich jest zagadnieniem międzynarodowym. Występuje on z całą ostrością zarówno w krajach wysoko uprzemysłowionych, o wysokiej stopie życiowej (Stany Zjednoczone Ameryki Północnej, Francja, Niemcy, Wielka Brytania), jak i w krajach biednych, mało uprzemysłowionych. Przyczyny tego zjawiska, które od wielu lat niepokoi pedagogów, psychologów, socjologów i kryminologów całego świata są złożone<sup>2</sup>.

Badania nad problemem przestępczości obejmują różnorodną tematykę. Mamy więc badania obejmujące ustalenie etiologii przestępczości, inne poświęcone są

diagnostyce i ściśle z nią związanym zagadnieniem prognozy z uwzględnieniem zabiegów terapeutycznych, wychowawczych, resocjalizacyjnych, czy też wreszcie problemów profilaktyki<sup>3</sup>.

Celem mojej pracy jest poznanie etiologii zachowań przestępczych dzieci i młodzieży. Wiadomości te mogą niewątpliwie posłużyć do efektywniejszego konstruowania programów prewencyjnych oraz podejmowania skutecznych działań przez właściwe instytucje (np. Policję) w zakresie zapobiegania i zwalczania przestępczości nieletnich.

Niniejsza praca składa się z trzech rozdziałów stanowiących całość moich rozważań nad powstawaniem zachowań przestępczych u dzieci i młodzieży. Pierwszy rozdział jest próbą ukazania zagadnienia przestępczości nieletnich w świetle literatury naukowej. Zajmuję się tu pojęciem tego zjawiska oraz definicją nieletniego jako podmiotu moich rozważań. W dalszej części rozdziału umieściłem zestawienie traktujące o skali zagrożenia przestępczością nieletnich w Polsce. W trzeciej części rozdziału pierwszego ukazuję uwarunkowania przestępczości nieletnich, w tym: czynniki biopsychiczne, uwarunkowania rodzinne oraz czynniki społeczne (szkoła, grupa rówieśnicza, podkultura przestępcza). Rozważania nad zachowaniami przestępczymi dzieci i młodzieży w świetle literatury naukowej kończę ukazaniem społecznego postrzegania i zwalczania przestępczości nieletnich, na które składa się: reakcja i zadania szkoły, funkcja Policji w tym zakresie oraz oddziaływania prowadzone w środowisku lokalnym.

Rozdział drugi stanowi część metodologiczną pracy. Zawarty jest tu cel, jaki przyświecał prowadzonym przeze mnie badaniom. W dążeniu do kierunkowania moich badań oraz ich podporządkowania celom badawczym sformułowałem problemy badawcze, do których przyporządkowane są odpowiednie hipotezy i zmienne. Dalsza część tego rozdziału ukazuje zastosowane przeze mnie metody, techniki i narzędzia badawcze.

W moich badaniach jako metodę badawczą zastosowałem sondaż diagnostyczny, który pozwala na poznanie przestępczości nieletnich, jej zakresu oraz ocenę, w wyniku czego możliwe będzie zaprojektowanie modyfikacji ulepszających działania zmierzające do ograniczenia tego zjawiska.

Technikami zastosowanymi w mojej pracy badawczej są ankieta, wywiad oraz analiza dokumentów, które pozwolą na precyzyjne poznanie faktów dotyczących

badanej populacji nieletnich.

Narzędziami, którymi posłużyłem się w badaniach są: Kwestionariusz Ankiety Dla Nieletnich, Dyspozycje Do Wywiadu z funkcjonariuszami Policji oraz Dyspozycje Do Analizy Dokumentów – akt osobowych nieletnich umieszczonych w Policyjnej Izbie Dziecka w Olsztynie.

Informacje umieszczone w ostatniej części rozdziału drugiego traktują o organizacji i terenie badań. Opisuję tu instytucje, w których zostaną przeprowadzone badania – Policyjna Izba Dziecka w Olsztynie oraz Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy im. Marii Grzegorzewskiej w Lidzbarku Warmińskim – oraz charakterystykę przebywających w nich nieletnich.

Rozdział trzeci przedstawia analizę wyników badań własnych. Zawarte są tu cechy społeczno-demograficzne badanych nieletnich, wpływ różnych czynników na zachowania przestępcze dzieci i młodzieży – rodzina, szkoła, grupa rówieśnicza, podkultura przestępcza – oraz programy prewencyjne i działania Policji prowadzone w celu ograniczenia i zwalczania przestępczości nieletnich.

W ostatniej części pracy umieściłem podsumowanie prowadzonych badań oraz wnioski z nich płynące. Ukazałem tu także odpowiedzi na sformułowane w części metodologicznej problemy badawcze oraz sprawdzalność postawionych hipotez.

Ustalenie przyczyn przestępczości nieletnich jest sprawą bardzo skomplikowaną i mimo wielu różnych opracowań i licznych teorii – nadal bardzo wątpliwą. Myślę jednak, że wieloaspektowe ukazanie tego zagadnienia pozwoli przybliżyć istotne przyczyny przestępczości nieletnich oraz pozwoli na lepsze poznanie powstawania i funkcjonowania jej mechanizmu.

To jest gotowa, obroniona praca. Gdyby chcieli Państwo zlecić napisanie zupełnie nowej pracy, to zapraszamy na stronę [pisanie prac](#) - sprawdzony serwis!